

Inleiding Symposium “Nieuw licht op vitamine D”

Vitamine D is een prohormoon dat we vooral verkrijgen via de blootstelling van onze huid aan zonlicht. Het wordt de laatste jaren steeds duidelijker dat het actieve vitamine D metaboliet, 1,25-dihydroxyvitamine D, naast de bekende rol in de calcium-fosfaat homeostase, ook bijdraagt aan vele niet-calcemische functies, waaronder neuromusculaire functies, het immuun systeem en groei en ontwikkeling. De rol van een vitamine D tekort in rachitis, osteomalacie, osteoporose en een bijdrage aan een verhoogd fractuur-risico is bewezen. Maar er zijn ook associaties bekend met hart en vaatziekte, diverse vormen van kanker, autoimmuunziekten, influenza, tuberculose, cognitieve achteruitgang en sommige vormen van depressie. De preventie en behandeling van deze ziektes lijken hun eigen optimale vitamine D status te vergen. Harde bewijzen hiervoor via gerandomiseerd onderzoek zijn echter nog niet voorhanden en in enkele gevallen ook moeilijk te verkrijgen.

De huidige richtlijnen voor een “adequate vitamine D status” zijn vooral gebaseerd op de resultaten van gerandomiseerd onderzoek. De “aanvaardbare bovenlimiet van inname” baseert zich op het zogenaamde “voorzorgprincipe”. Deze richtlijnen komen beduidend lager uit dan de resultaten van “risk-benefit” analyses. De verschillen in benadering leiden niet alleen tot onduidelijkheid bij professionals werkzaam in de volksgezondheid en gezondheidszorg, maar brengen ook het publiek in verwarring.

Dit symposium geeft medici en laboratoriumspecialisten een overzicht van de huidige kennis, waarbij noodgedwongen een selectie gemaakt moest worden uit de vele betrokken klinische specialismen. Gekozen is voor interne geneeskunde, geriatrie, farmacie, reumatologie, gynaecologie en huisartsgeneeskunde. Centraal staan de nieuwe inzichten en de kracht van het bewijs in de betrokken disciplines, die immers de basis vormen van de uiteindelijke aanbevelingen voor onze vitamine D status. Preluderend op een verwachte verhoging van de huidige aanbevelingen wordt ingegaan op de vraag, *hoe* de vitamine D status van de individuele patiënt op een streefniveau kan worden gebracht en vervolgens kan worden behouden.

Voorafgaande aan het klinische deel is er een korte technische sessie waarin de methoden voor de bepaling van 25-hydroxyvitamine D nader worden besproken. De kwaliteit van de huidige analysemethoden is nog niet optimaal en de laatste ontwikkelingen op het gebied van bindingsanalyse en de massaspectrometrie zullen worden besproken..

Het symposium wordt afgesloten met een paneldiscussie. Hierbij staat centraal de verschillende 25(OH) vitamine D grenzen en de onderbouwing daarvan, zoals die door adviesorganen als de Gezondheidsraad en door progressieve wetenschappers worden gehanteerd.

Amsterdam, 10 juni 2010

Prof dr Frits Muskiet en Dr Jos Wienders